

II.

PŘEDKLÁDACÍ ZPRÁVA

Dotační programy na rok 2016 vycházejí z dikce § 2 zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 252/1997 Sb.“), který stanoví, že stát přispívá k udržování výrobního potenciálu zemědělství a jeho podílu na rozvoji venkovského prostoru tím, že provádí opatření v rámci programů určených k podpoře aktivit, které jsou financovány výhradně z národních zdrojů. Dotační programy jsou podle § 2d odst. 2 výše uvedeného zákona prováděny Ministerstvem zemědělství (dále jen „ministerstvo“) a jsou administrovány na základě ministerstvem vydaných zásad.

Předkládaný materiál obsahuje dotační programy pro rok 2016, jejichž účel včetně rozsahu finančních prostředků podle § 2d odst. 1 zákona č. 252/1997 Sb., schvaluje pro každý rok po projednání vládou Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR současně se státním rozpočtem.

Programy jsou výslovně účelové, sloužící k podpoře restrukturalizace a zvýšení konkurenceschopnosti českého agrárního sektoru. V souladu se zněním § 2d odst. 1 zákona č. 252/1997 Sb., je u každého programu uveden účel a navrhovaný finanční rozsah. Dále je uvedena forma dotace a zdůvodnění podpory.

Dotační programy předkládané podle § 1, § 2 a § 2d zákona č. 252/1997 Sb., neodporují mezinárodním dohodám a smlouvám, kterými je Česká republika vázána.

Poskytování národních podpor je legislativně zakotveno v člancích 107 až 109 Smlouvy o fungování EU. Hlavním smyslem této právní úpravy je snaha, aby státní podpory nepřispívaly k narušování hospodářské soutěže společného trhu. Z těchto článků vyplývá pro členské státy povinnost oznámit (notifikovat) Evropské komisi v předstihu veškeré záměry na poskytnutí nebo upravení státní podpory.

Spektrum dotačních programů pro rok 2016 udržuje kontinuitu s programy realizovanými v předešlých letech.

Je tvořeno skupinou podpor, které byly shledány Evropskou komisí slučitelnými se společným trhem podle čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy a dále skupinou podpor, které byly oznámeny Evropské komisi v souladu s nařízeními Komise (EU) k blokovým výjimkám.

Další skupinou jsou dotační programy 1.D. Podpora včelařství (pouze podpora hobby včelařů), 6. Genetické zdroje (část), 10.D. Podpora evropské integrace nevládních organizací, 10.E. Podpora technologických platforem v působnosti rezortu MZe, 16. Udržování a obnova kulturního dědictví venkova, 17. Podpora mimoprodukčních funkcí rybářských revírů a 18. Podpora činnosti potravinových bank a dalších subjektů s humanitárním zaměřením, které dle názoru ministerstva (nebo stanoviska EK – DP 10.D.) nepředstavují veřejnou podporu ve smyslu článku 107 Smlouvy, proto se na ně nevztahují pravidla EU upravující veřejnou podporu.

Poslední skupinou jsou podpory, které budou administrovány v režimu podpor *de minimis*, tj. částečně dotační programy 1.D. Podpora včelařství, 3. Podpora ozdravování polních a speciálních plodin a 9. Poradenství a vzdělávání.

MZe si vyhrazuje právo příslušný program či podprogram nerealizovat, pokud obdrží negativní rozhodnutí Evropské komise o slučitelnosti dotčeného dotačního programu či podprogramu, toto ustanovení bude uvedeno v zásadách.

Dotační programy zemědělství pro rok 2016 obsahují programy zaměřené proti rozšiřování nebezpečných nákaz hospodářských zvířat (např. Nákazový fond), dále programy, jejichž výsledek a zisk nelze přímo kvantifikovat a přesto je jejich existence pro jednotlivé komodity nezbytná (např. udržování a zlepšování genetického potenciálu vyjmenovaných

hospodářských zvířat, podpora včelařství), programy na podporu ozdravování polních a speciálních plodin (např. podpora prevence šíření karanténních virových a bakteriálních chorob a chorob přenosných osivem či sadbou, podpora šlechtitelské činnosti) a programy, u nichž je kladen důraz na prvky agroenvironmentálního charakteru (např. biologická a fyzikální ochrana jako náhrada chemické ochrany rostlin, podpora vybudování kapkové závlahy v ovocných sadech, chmelnicích, vinicích a ve školkách, podpora restrukturalizace ovocných sadů).

Opětovně je zařazen již pro rok 2015 schválený program 16. Udržování a obnova kulturního dědictví venkova, jehož účelem je údržba a obnova kulturních prvků venkovské krajiny, které neslouží osobnímu užívání ani nejsou předmětem podnikání. Program nebyl v roce 2015 spuštěn a jeho nevyužité prostředky ve výši 200 mil. Kč budou použity k posílení schválených prostředků na rok 2016. Cílem programu je zvýšit turistickou atraktivnost venkovského prostoru a tím přispět k jeho oživení.

Mezi dotační programy jsou poprvé zařazeny nové programy, program 2.D. Nákup plemenných zvířat, jehož cílem je zlepšit genetickou hodnotu stáda skotu, ovcí a koz, program 17. Podpora mimoprodukčních funkcí rybářských revírů, jehož cílem je zlepšení biologické diversity rybích populací v povrchových vodách určená pro uživatele rybářských revírů, program 18. Podpora činnosti potravinových bank a dalších subjektů s humanitárním zaměřením, jehož cílem je přispět ke snížení plýtvání potravinami a podpořit distribuci potravin lidem na hranici hmotné nouze, program 19. Podpora na účast producentů a zpracovatelů zemědělských produktů v režimech jakosti pro zlepšení tržních příležitostí a dosažení přidané hodnoty u mléka a mléčných výrobků, program 20. Podpora nadstandardní pohody zvířat na zlepšení životních podmínek dojníc zaváděný k eliminaci zdravotních rizik dojníc a zabezpečení produkce kvalitní mléčné suroviny.

Návrh finančních prostředků ze státního rozpočtu určených na dotační programy pro rok 2016 je stanoven ve výši 2 250 mil. Kč, respektive 1 958 mil. Kč dotací k hospodářskému výsledku (neinvestiční dotace) a 292 mil. Kč dotací na pořízení dlouhodobého hmotného majetku (kapitálové výdaje).

Návrh rozpočtu dotačních programů zemědělství pro rok 2016 odpovídá možnostem rozpočtu kapitoly ministerstva, přičemž zachovává kontinuitu s předešlými roky v poměru přidělených finančních prostředků pro jednotlivé programy. Rozdělení finančních prostředků na jednotlivé dotační programy směřuje do odvětví živočišné výroby celkem 1 647 mil. Kč, do odvětví rostlinné výroby 240,5 mil. Kč, do odvětví potravinářství 159 mil. Kč a na ostatní aktivity 203,5 mil. Kč. V předloženém návrhu výše přidělených prostředků je tak opět preferována živočišná výroba. Důvodem je snaha bránit nepříznivému vývoji některých odvětví živočišné výroby, jež je nezbytná pro zachování zaměstnanosti na venkově a která v současnosti ztrácí pozice (chovy prasat a drůbeže), přestože předpoklady pro konkurenceschopnou produkci v podmínkách ČR existují.

Podmínky pro podávání žádostí, rozhodování a přiznávání dotací budou upraveny zásadami ministerstva v souladu s § 2d odst. 2 zákona č. 252/1997 Sb. Vzhledem ke specifitě dotačních programů 6. Genetické zdroje a 16. Udržování a obnova kulturního dědictví venkova, vydává ministerstvo pro tyto programy samostatné zásady. Do všech prováděcích předpisů pro poskytování dotací (zásad) bude zapracováno zmocnění pro ministerstvo v odůvodněných případech zpřesnit v průběhu roku výše uvedený předpis. Nastavení podrobných pravidel programů, včetně vymezení případné doplňkovosti, překryvů, zamezení čerpání na stejný předmět dotace z více zdrojů, apod. pak bude promítnuto do zásad.

Materiál Dotační programy zemědělství pro rok 2016 byl dne 20. listopadu 2015 schválen vládou České republiky.